SRNAK MIJO IZ PETRINJE SA VIŠE VOJAKA ZAGOVOROM B.D.M.B. UTEČE TURSKOM SUŽANJSTVU G. 1687.

MILOSNA USLIŠANJA MAJKE BOŽJE BISTRIČKE

u slici i riječi prema starim zapisima

Marija Bistrica 1987.

19531

MILOSNA USLIŠANJA MAJKE BOŽJE BISTRIČKE

U slici i riječi

Prema starim zapisima

(Prigodom Marijanske godine,
8. VI. 1987. – 15. VIII. 1988. godine,
koju je proglasio sveti otac Ivan Pavao II.
kao pripravu za treće tisućljeće.)

Marija Bistrica 1987.

Podaci za ovu knjigu prikupljeni su prema knjizi što su je izdali 1930. i 1934. salezijanci dr. Franjo Knific i Dragutin Brumec pod naslovom: ČUDESA MAJKE BOŽJE MARIJE BISTRIČKE u slikama i tekstu prema starim ljetopisima, a najnoviji podaci uzeti su iz bistričkih spomenica.

Knjigu priredio: Mons. Lovro Cindori, upravitelj Svetišta Majke Božje Bistričke i bistrički župnik

Sva prava pridržana. Pretisak zabranjen.

Izdavač: SVETIŠTE MAJKE BOŽJE BISTRIČKE,
NADBISKUPSKI ODBOR ZA SVETIŠTE

Za tisak odgovara: Stjepan Golubić, župnik i dekan,
čazmanski kanonik, delegat za Svetište,
Jalžabet, Trg B. Radića 11

Priredio za tisak: Juraj Lončarević

Snimci: Bruno Radovčić

Tisak: RO »Informator«, OOUR Tiskara »Zagreb«,
Preradovićeva 21-23, Zagreb

MILOSNA USLIŠANJA MAJKE BOŽJE BISTRIČKE

u slici i riječi prema starim zapisima

Marija Bistrica 1987

KRATKA POVIJEST SVETIŠTA MAJKE BOŽJE BISTRIČKE NA NATPISIMA U CINTORU

Župa BISTRICA spominje se prvi put g. 1334. i bila je posvećena sv. Petru i Pavlu.

Kip Bistričke Gospe potječe iz 15. st. i bio je u crkvi na Vinskom Vrhu.

Oko godine 1545. Gospin je kip zbog opasnosti od Turaka prenesen u župnu crkvu u Bistrici, a godine 1650. zazidan u jedan prozor.

G. 1684., uz nastojanje zagrebačkog biskupa Martina Borkovića, kip je pronađen i postavljen na časno mjesto. Od tada počinju velika hodočašća.

G. 1715. Hrvatski sabor daruje glavni oltar na čast Bistričkoj Gospi i od toga vremena župna crkva sv. Petra i Pavla postaje svetište Snježne Gospe, tj. Majke Božje Bistričke.

G. 1880. uoči Velike Gospe požar je oštetio cijelu crkvu, ali je glavni oltar s kipom Majke Božje Bistričke ostao posve neoštećen. Poslije godine 1880. arhitekt Herman Bollè obnovio je i povećao crkvu te izgradio cintor. Slike u cintoru naslikao je slikar Quiquerez, a obnovio ih je ak. slikar Vladimir Pavlek g. 1982.-1984.

Sveti otac papa Benedikt XIV. (1750.-1758.) podijelio je oproste hodočasnicima koji se ispovjede i pričeste. G. 1923. papa Pio XI. proglasio je crkvu MB Bistričke bazilikom.

Godine 1935. zagrebački nadbiskup dr. Antun Bauer okrunio je čudotvorni kip Marije i Malog Isusa zlatnim krunama i proglasio Majku Božju kraljicom Hrvata.

G.1971. Biskupska konferencija Jugoslavije proglasila je bistričko Svetište nacionalnim prošteništem cijelog hrvatskog naroda.

DOBRA NAM NAVEK OSTANI,
ZAMOLI NAM PRI SINU
DA OD SVEGA ZLA OBRANI
NAS I DOMOVINU.

Dragi hodočasnici,
prijatelji Svetišta
i vjernici!

Prije više od 50 godina vrijedni salezijanci Franjo KNIFIC i Dragutin BRUMEC izdali su knjižicu o ČUDESIMA MAJKE BOŽJE BISTRIČKE, koja je današnjoj javnosti posve nepoznata i nedostupna, proviđenu freskama Ferde QUIQUEREZA, u našem cintoru.

Kako je u razdoblju od 1982. do 1984. između ostaloga obavljena i obnova Quiquerezovih freski o čudesima Majke Božje Bistričke, a koju je načinio akad. slikar Vladimir PAVLEK, ukazala se potreba da se u obnovljenom i posuvremenjenom obliku izda spomenuta salezijanska knjižica, kako bi svi oni koji ovdje navraćaju imali prilike, uza sve ostalo, upoznati se i na takav način sa svim onim blagodatima što ih je naša draga Majka Božja Bistrička u ovom Svetištu izlijevala na svoj narod tijekom stoljećā.

Dok te slike gledamo, otkriva nam se Marijin lik na svakoj slici u posebnom svjetlu, jednom kao neko svjetlo s neba, drugi put opet kao zvijezda jutarnja, ili nova nada koja je svanula onima kji su se Njoj utjecali u raznim životnim poteškoćama.

Ona je bila NADANJE utamničenih, bolesnih, unesrećenih i nemoćnih, te onih raseljenih po cijelom svijetu, poniženih i opterećenih grijehom.

Zato je već duga stoljeća slave kao MAJKU NADE. To ona ostaje i budućim naraštajima kao zagovornica i MAJKA ljudi i MAJKA CRKVE!

Srdačno Vas pozdravlja i za sve se Vas, koji ovamo navraćate tražeći zaštitu i utjehu u svakidašnjim životnim potrebama, utječe nebeskoj Zaštitnici, kraljici Hrvata

Lovro Cindori
Upravitelj Svetišta
i župnik u M. Bistrici

Marija Bistrica
Božić, 1987.

CRNA BOGORODICA U BISTRICI

Od majčinskog žara
potamnjelo je tvoje lice,
jer tvoja ljubav otjeca vijekom
u tvoju brojnu djecu
što razneseni dahom Duha
ponikoše ko cvijeće
na livadi Božje dobrote.

Nastanila si se još davno
među naše osunčane bregove,
gdje pšenica i vinova loza
svakodnevno sriču pjesmu
nastanka u žaru ljepote
i nude zemaljskim putnicima
slatku koricu i žeženi pehar.

Skrivena u zidu starom
molila si žarko svoga Sina
za Hrvatsku suncem obasjanu,
za snagu mišice što razbi
i Turke i sramne poturice,
za slobodu, za mir i svjetlo,
za vječnu Sreću Naroda svoga.

Uvijek te u srcu nose
Hrvati koje obžeže krst

i pretvori u lavove
raspaljene svetošću što gori
i cijelom svijetu pijanom
što sustalo klipše umirući
nudi napitak Ljubavi

Svake ti godine dolazimo,
Bistrička Majko naša,
i nosimo snopove zrele
što izrastoše u duši kršćanskoj,
i srcem plamnim hrvatskim
svemirom odjekuje zavjet:
Ti uvijek ćeš biti Kraljica Hrvata!

Sva naša nada Ti si!
Sva naša ljubav Ti si!
Sva naša sreća Ti si!
Sva naša prošlost Ti si!
Sva naša sadašnjost Ti si!
Sva naša budućnost Ti si!
O Majko Bistrička, Majko Hrvatske!

Mirko Validžić, svećenik

Zagreb, 6. VIII. 1977.
Božje Lice

B.D.M.B., MOLI ZA NAS!

»Spomeni se, o predobrostiva Djevice Marijo, kako se nije nikad čulo da si ikoga zapustila koji se k Tebi u zaštitu utekao, Tvoju pomoć zatražio i Tvoj zagovor zaprosio.«

Tako je molio sv. Bernardo Bl. Dj. Mariju, tako moli svaki tko želi da mu nebeska Pomoćnica udijeli svoje milosti.

Moli i ti pred čudotvornim kipom preslavnu Djevicu Mariju da ti pruži dokaze materinske ljubavi i milosrđa.

Klanjaj se Majci Sina Božjega, jer si doputovao da pokažeš i zasvjedočiš kako je poštuješ i kako si joj zahvalan.

Preporuči se Majci Spasitelja tvoga da hoćeš biti sav Njezin i da se ubrajaš k broju Njezinih službenika.

Položi na oltar Majke Stvoritelja iskrenim srcem ono što si odlučio dati za Njezino svetište, kao dar za tolike milosti koje si od Nje primio.

Moli je usrdno za kućni mir, jer Ona je Kraljica mira.

Moli za sve svoje ukućane, roditelje, braću i sestre, za bolesne, za prijatelje i neprijatelje, za tvoju časnu i vječnu sreću.

I vidjet ćeš da će ti Ona pomoći i udijeliti sve milosti, koje će isprositi od Svoga Božanskoga Sina.

U svakoj nevolji i svakoj sreći uzdahni:

»Blažena Djevice Marija Bistrička
i Pomoćnice kršćana, moli za nas!«

FRESKE O ČUDESIMA MAJKE BOŽJE U CINTORU I NJIHOV AUTOR

Slikar prof. Ferdo QUIQUEREZ (Kikerec, 1845.-1893.) začetnik je hrvatskog realizma u slikarstvu. Radio je, po slikarskoj modi onog vremena, velike kompozicije na povijesne teme. Bio je veoma popularan za života baš na osnovi tih kompozicija, premda su mu manja djela (pejzaži, portreti i studije) mnogo kvalitetnija.

Neke su osobe imale velik utjecaj u njegovu radu: Strossmayer, koji mu je omogućio inozemnu stipendiju, i Kršnjavi, koji ga je, ne baš sretno, upućivao na uzore u Klasici i Renesansi.

Oskudne životne prilike (bio je nastavnik risanja u šegrtskoj školi u Zagrebu) nukale su slikara da se ogleda i u onim tehnikama (ilustracije) koje su bile slabiji dio njegova rada.

Slikar Quiquerez naslikao je 22 slike u arkadama. Te slike prikazuju neka čudesa zabilježena u KNJIZI BISTRIČKIH ČUDESA. Slikanje je tih freski slikar počeo 1882. a dovršio 1884. g. O njima je rekao Kršnjavi: »Kikerecove su najbolje radnje u crkvi sv. Marije Bistričke. Osobito je dobra slika »Isus među pismoznancima«. Slike su *à tempera,* a kasnije su kod

čišćenja mnogo stradale. Mnogo bolje su sačuvane žive njegove improvizacije u podlučjima (arkadama) oko crkve! Primitivno rađene, mjestimično pogrešno risane, odišu ipak tolikom fantazijom, iz njih izbija toliki talenat da ih svakako moramo ubrojiti među uvaženja vrijedne spomenike hrvatske umjetnosti.«

**B.D.M.B. Majka Božja, milosti puna,
Prijestolje mudrosti, slatko Ufanje naše,
najmožnija Zagovornica, najveća
Pomoćnica svim bolesnikom i nevoljnikom.**

Zdravlje bolesnih – Utočište grešnika – Tješiteljice žalosnih – Pomoćnice krćana – molio je rod za rodom na prošteništu Marije Bistrice. A Ona, Vrata nebeska

B.D.M.B Majka Božja, milosti puna, priestol mudrosti, slatko ufanje naše, najmožnija zagovornica, najveća pomoćnica svim bolesnikom i nevoljnikom.

i Kraljica mira, sluša molbe i uslišava molitve, koje dolaze iz poniznih srdaca Njezinih štovatelja. Ljetopisi

na Bistrici svjedoče nam o čudesima koja je Ona svojim zagovorom izmolila. Nažalost, mnoga čudesa nisu zapisana, a mnogi su se pak zapisi izgubili.

Koliko bolesnih na duši i tijelu tražeći pomoć svuda nisu je mogli nigdje naći osim kod Nje na Bistrici.

Grešnik, čiji je život bio pun strasti i putenih naslada, našao je lijek Njezinim mogućim zagovorom. – Utjehu daje onima koji su izgubili sve na svijetu – jer sretni su oni koji se nalaze u blizini Majke Božje, koja poznaje njihovu bol. Prava je Pomoćnica svima. Povijest Katoličke Crkve svjedoči da je Marija hitala u pomoć tamo gdje na svijetu nije mogao više nitko pomoći.

Prolistaj knjižicu milosne Majke Bističke i osvjedočit ćeš se kolikima je pomogla Ona koju tako rado u našim molitvama zazivamo.

Kad smo opterećeni brigama i patnjama, potražimo Nju – našu pravu i jedinu Pomoćnicu!

IVAN FILIPOVIĆ, vinogradar, zagovorom B.D.M.B. zadobi obilnu berbu god. 1754.

Ivan Filipović iz župe Štrigova u Međimurju bio je siromašan, ali poduzetan čovjek. Želio je sebi pomoći u gospodarstvu, pa je uzeo u najam vinograd od bogata vlastelina iz Čakovca. Nadao se da će mu

Ivan Filipović, vinogradar, zagovorom B.D.M.B. zadobi obilnu berbu god. 1745.

vinograd uroditi i da će dobitkom isplatiti najamninu. Ali ta godina bila je baš nerodna. Ivan je rado zalazio na proštenje k Majci Božjoj na Bistricu, tvrdo se ufao

u Njezinu pomoć i nije sumnjao da mu Ona ne bi izmolila blagoslova. Opet je jednog dana otišao na Bistricu i molio pomoć: da može od svog vinograda dobiti toliko da isplati bar dug. Vinogarad se naskoro zaista razvio i loze su tako pune bile da je visio grozd do grozda. Berba je uspjela, te mu je od priroda preteklo ne samo za najamninu nego još toliko i za njega.

Marija kao brižna majka skrbi se ne samo za duhovne koristi svojega vjernoga djeteta nego i za tjelesne. Trebaš li u tom pogledu pomoći – Ona će ti je podijeliti.

KATA LENIĆ, iz Cernika, po zagovoru brata svoga B.D.M.B. oživje god. 1758.

Kata Lenić iz Cernika bolovala je već duže vremena. Život joj se gasio i bila je već sama kost i koža. Liječnik ju je doduše liječio, ali sve nije ništa pomo-

Kata Lenić, iz Cernika, po zagovoru brata svoga B.D.M.B. oživje god. 1758.

glo. Na kraju pridružila se njezinoj bolesti još grozna zubobolja. Čeljust joj je gnjilila u ustima.

Ležala je već nekoliko dana bešćutno, dok joj se nije smilovala spasiteljica – smrt. Položili su djevojku

na mrtvački odar. Cijelu noć ležala je na odru, dok se nije vratio kući njezin brat. Kada opazi svoju milu seku na odru, obuze ga velika žalost. Ljudi su doduše žalili veliku bol mladića, no ipak su držali da je siromašna djevojka sada bar riješena ove grozne muke.

Djevojče je imalo sklopljene ruke na prsima, u blijedim rukama držala je križ svoga spasenja, a oko glave bio joj je krasan vijenac od svježih ruža.

Brat je klečao kraj mrtvačkog odra, moliti nije mogao, uzdisao je samo i zvao je svoju milu seku te se s njome razgovarao i nije mogao vjerovati da leži pred njim mrtva. Ali tko bi je mogao probuditi. A ipak nije zdvojio. Sjeti se čudesa koja se zbivaju na Bistrici. U svojoj velikoj žalosti utekao se Njoj, te usrdno molio da mu vrati dragu Katicu.

I evo, djevojka ustane živa i zdrava – narod se kao okamenio i divio od čuda.

Više puta je sama hodočastila k M.B.B. da joj zahvali za iskazanu milost.

Razbojnici, ognjenim oblakom poplašeni, odustaše navaliti na Bistricu godine 1722.

Proštenište Majke Božje Bističke posjećivalo je svake godine mnoštvo hodočasnika. Iz ljubavi i pobožnosti darovali su pobožni proštenjari mnogo sku-

Razbojnici, ognjenim oblakom poplašeni, odustaše navaliti na Bistricu god. 1722.

pocjenih predmeta i drugih darova Njoj – Pomoćnici. Ali, kao u svako vrijeme, bilo je i onda ljudi kojima je bio jedini cilj života da pljačkaju i orobe ono što drugi mukom i radom sebi prištede. I najsvetiji kra-

jevi nisu ih od njihove zle namjere otklonili. God. 1722. poslije Marijina blagdana, kada su hodočasnici ostavili prošteništе, dopre četa razbojnika da okrade crkvu Marije Bistričke. Bili su već blizu kad se najedanput zažari plameni oblak nad crkvom. Otimači se prestraše te ostanu kao okamenjeni. Odustali su od zlobne namjere.

Evo kako je Marija branila svoj hram pred razbojnicima.

Kada te Sotona napastuje da pohlepno žudiš za tuđim blagom, uteci se Mariji da te čuva, jer duša je tvoja najdragocjenije blago svijeta.

JELA ŠAFRAN iz Stubice od sablasti zagovorom B.D.M.B. oslobodi se god. 1687.

Živjela je plemenita gospođa, potpis na slici kaže da se je zvala Jela Šafran iz Stubice. Došla je na prošteništе Majke Božje Bistričke – ponizno se ispo-

Jela Šafran, iz Stubice, od sablasti zagovorom B.D.M.B. oslobodi se god 1687.

vjedila, a ujedno zamolila ispovjednika neka događaj koji se dogodio obznani u puku u veliku slavu, štovanje i ufanje u Mariju. Imena neka ne kaže zbog njezinih srodnika i znanaca.

Dogodilo se ovo: Na sam Božić u noći dođe k njoj nečastivi duh u slici njezina pokojnog prijatelja. Došao je da je napastuje na grijeh. Jela segne prestrašeno za krunicom i tjera od sebe sablast znakom svetog križa. I gle! Lik pokojnog prijatelja promijeni se u grdnog, bijesnog i razdraženog psa koji nasrće na nju da je ugrize. Mada je bila prestrašena, sjetila se M.B. Bističke i zavjetovala se da će hodočastiti k Njoj na Bistricu. Tada joj se prikaže Marija u liku kipa kakav je na Bistrici i rastjera paklenske sablasti, koje uz strašnu buku ostave sobu Jele Šafran.

U raznim slikama napastuje zli duh dušu. Kuša na sve načine predobiti je za sebe, ali tko se utječe pomoćnici Mariji, ona ga brani.

STJEPAN BALAGOVIĆ iz Stubice gromom udarenu žitnicu zagovorom B.D.M.B. spasio god. 1687.

Nad Stubicom skupili se crni oblaci. Približava se oluja. Iz oblaka sijevale munje kao ognjeni jezici. Udarac groma za udarcem tutnjio je nad selom.

Stjepan Balagović iz Stubice gromom udarenu žitnicu zagovorom B.D.M.B. spasio god. 1687.

Kratak rezak zvuk groma udario u štagalj Stefana Balagovića, kamo je spremio sve zemaljske plodove koje je dobio tijekom godine radom žuljavih ruku.

Štagalj je bio iz drva i pokrit slamom. U čas bio je sav u plamenu. Tada se Stjepan i žena njegova obrate prema Bistrici k Mariji, da ih spasi nesreće. Dugi ognjeni plameni počnu se u onom hipu otrgavati s krova – vatra ugasne sama od sebe – bez ikakve ljudske pomoći.

Stjepan i žena njegova došli su na Bistricu da ispune zavjet i da se zahvale Majci Božjoj Bističkoj za čudovitu pomoć.

Uteci se Mariji u svakoj nevolji. Osobito onda kada te hoće obuhvatiti vatra strasti za nasladom neurednog života.

ADAM ŽUŽIĆ, kapetan, zagovorom B.D.M.B. od rasprsnute bombe ne pogine godine 1760.

Pruski kralj Friedrich Veliki zapleo se u teški sedmogodišnji rat s Austrijom i Rusijom. 3. studenoga godine 1760. počele su ratovati pruske i austrijske čete u Saskoj pokraj grada Torgana pod brežuljcima Süptitza.

**Adam Žužić, kapetan,
zagovorom B.D.M.B. od rasprsnute bombe ne pogine godine 1760.**

»Od osam sati ujutro do tri po podne ratovali smo na lijevom krilu austrijske vojske«, pripovijeda kapetan Žužić iz Križevca u listu g. Župniku. »Pucali smo

topovima, a najedanput pogodi me dvanest funta teška kugla. Pao sam. Prijatelji su mislili da me je rastrgala. U tom hipu sjetim se Marije Bističke, koja je bila uvijek moja zaštitnica. Kugla mi je slomila u ruci sablju, a na prsima poderala odjeću. Ustao sam i osjetio velike boli. Ufanja nisam izgubio. Bio sam uvjeren o milosrđu Majke Božje Bističke. – Ona će me i sada izliječiti kako me je čudesnim načinom spasila smrti. Sablju sam poslao iz zahvalnosti Majci Božjoj na Bistricu kao dar. Kada smo se pripravljali drugi dan u boj, ukazala mi se Marija, te me blagoslovila da me nije u boju nijedna kugla pogodila. Kako do sada, bit će i od sada Marija Bistrička uvijek Pomoćnica.«

PETAR ŠIMUNEC iz Poljanice po zagovoru B.D.M.B. izbavljen od smrti kod Dobre Noći god. 1915.

Evo događaja koji nam priča kako M.B.B. dijeli milost i čuva svojim zagovorom one koji se utječu Njoj.

Događaj posljednjih godina, koji nam je pripovi-

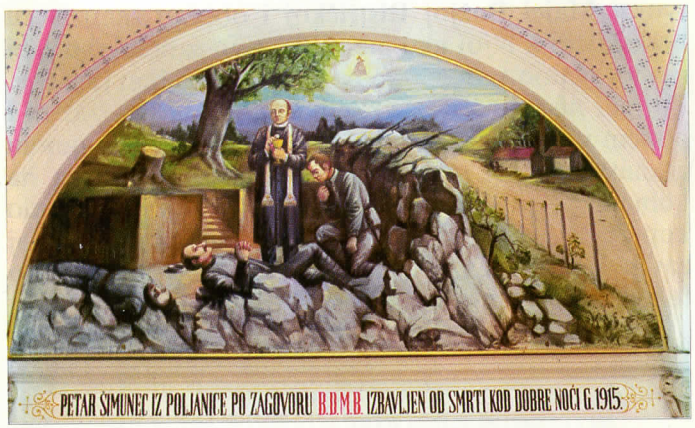

Petar Šimunec iz Poljanice po zagovoru B.D.M.B. izbavljen od smrti kod Dobre Noći god. 1915.

jedao sadašnji župnik na Bistrici presvijetli gosp. M. Seigerschmiedm, svjedoči o velikom milosrđu Marije. Izjavu dao Petar Šimunec.

Dogodilo se to za svjetskog rata godine 1915. »Zakopali smo se«, pripovijeda Petar Šimunec iz Poljanice, »u dubok streljački jarak. Nad nama su zviždali šrapneli i zujale granate. Neprijatelj sipao vatrenu tuču smrtonosnih taneta. Oko nas se katkada kao bijesna zarila granata, za tili čas raspuknula se, dignula u zrak velik dio zemlje koja je padala u naš jarak. Ako bi granata pala malo bliže nas, nitko ne bi se više mogao spasiti. Naš život bio je nadasve ugrožen. U toj velikoj opasnosti zatekao sam se k svojoj Majci Božjoj Bistričkoj i obećao sam da ću hodočastiti k Njoj ako me spasi. Kad sam tako u sebi molio, ućutio sam da me nešto sili da izađem iz jarka. Toj sili nisam se mogao oduprijeti. I jedva izađem i pođem nekoliko koračaja, grozno zahuji nada mnom granata i udari u jarak, raspukne se i rastrga na komade moje nesretne drugove, na mene pade samo kup zemlje iz koje sam se sretno sam iskopao. Svoj zavjet sam ispunio kada sam se zdrav iz ratišta vratio te na Bistrici zahvalio Pomoćnici za tu veliku milost.

Hrvatski vojnik zagovorom B.D.M.B. vraća se iz ratnog ropstva god. 1918.

Groza svjetskog rata odjeknula je po cijelom svijetu. Rat je zaokupio sve materijalne kao i duševne sile u ljudima. Vojska je sve uzela, muževe i momke, te ih gonila na bojna polja, gdje ih je kosila nemilosr-

Hrvatski vojnik zagovorom B.D.M.B. vraća se kući iz ratnog ropstva god. 1918.

dna smrt. Rodbine ostale su bez oca i hranitelja i sve je čekalo žalosne vijesti da im je otac poginuo i da se više neće vratiti k njima. Nekoji ni vijesti dobili nisu.

Izginuli su bez traga. Moguće ga je zapisala zemlja – možda se utopio ili je zarobljen. Ako je zarobljen, ostaje ipak još malo nade da se vrati u domovinu. Ali koliko ih se nije ni iz zarobljeništva vratilo. Hrvatski vojnik borio se na prostranim poljima Galicije i Rusije. Iznenada napali njegovu četu iza leđa Rusi. Zarobili ga i odveli u Sibir. Naš vojnik imao je oko vrata medaljicu Marije Božje Bistričke. Svaki dan ju je poljubio i molio se neka mu bude u tuđini zaštitnica. A u domovini se nevina njegova djeca molila za svoga nesretnog oca da im se sretno vrati kući. Dugo ga nije bilo – ali nada im nije ugasnula. Uvijek su se još utjecali Majci Božjoj. Jednog dana javi se nenadano na vratima vojnik – vratio se otac. Sreća i radost zavladala je onaj dan u kući. Otac je sa svojom ženom i djecom otišao na Bistricu da se tamo dostojno zahvali za milost da se sretno vratio u svoj zavičaj.

JURAJ GREGORIĆ iz Jezera, od zmije ujeden, zagovorom B.D.M.B. ozdravio god. 1724.

Dogodilo se to jednog ljetnog vrućeg dana. Juraj Gregorić iz Jezera i majka njegova išli su na livadu te tamo cijelo prijepodne marljivo radili. Oko podneva bili su Juraj i majka njegova umorni od rada i

Juraj Gregorić iz Jezera, od zmije ujeden, zagovorom B.D.M.B. ozdravio god. 1724.

žege. Siromašni objed ponijeli su sa sobom i ostavili ga pod drvetom. Sjeli su, izmolili Očenaš i Zdravomariju te bili spremni pojesti ono malo što su imali. Ali

čovjek nije nikada dovoljno oprezan. Juraj je legao na travu da se malo odmori. Nije nimalo slutio da je nogom dodirnuo riđovku koja se grijala na suncu. Razdražena zmija sikne i ugrize Jurja u nogu. Grozno ga je zapeklo; pogleda, ali riđovka se munjevitom brzinom sakrila u travu. Sav je očajan bio naš Juraj. Zmijin otrov je strašan, a osobito u velikoj vrućini. Noga mu je počela otjecati, ćutio je da mu dolazi mučno i da slabi. Majka nije znala što da čini u toj velikoj nesreći. Napokon se sjeti Majke Božje Bistričke i počne moliti: »Majko Božja Bistrička, ti pomozi – spasi mi sina! Jurju, moli i ti!« Usrdno su molili Mariju da spasi mladi život. Marija ljuta protivnica zmije – sostone – uništila je otrov i Juraj je bez lijeka i čovječje pomoći ozdravio.

Uteci se Mariji da te obrani paklene zmije, kako ti otrov grijeha ne bi uništio dušu za vječnost.

STRMEC i SEDLARIĆ, trgovci iz Legrada, na burnoj Dravi ne utopiše se zagovorom B.D.M.B. godine 1724.

Bilo je pred večer. Trgovci Strmec i Sedlarić vraćali se sa sajma u Legrad. Došli su k Dravi. Od velikih kiša narasla je onih dana Drava. Kući bi htjeli, a brodar neka iz preveze. Iskusna brodara

Strmec i Sedlarić, trgovci iz Legrada, na burnoj Dravi ne utopiše se zagovorom B.D.M.B. godine 1724.

teško na to privolješe jer je nad okolicom bjesnjela strašna bura. Munje su sijevale iz oblaka i udarale u zemlju. Grom je zatutnjio po svemiru i činilo se da

trga crne oblake, jer se za svakom tutnjavom izlio velik pljusak. Jak je vjetar uznemirio valove te su pljuskali o čamac i igrali se s njime kao s lupinom od oraha. Brodar je čvrsto zasadio veslo u valove, ali ono mu se odmaknulo i skoro mu voda odnesla veslo. Voda je počela puniti čamac, tako da su putnici bili u opasnosti da se potope. Jaka ih je struja nosila rijekom i bacala ih sada na jednu, sada na drugu stranu. Spopao ih je velik strah, jer su mislili da im nema spasa. U takvim trenucima ćuti se čovjek tako slab prema prirodnim silama. Utječe se Mariji Bistrički da ga Ona spasi. Dobra Majka usliši uvijek molbe svoje djece. I putnici pomoliše se te sretno dopru s čamcem do druge obale. Spaseni su bili Njezinom pomoću, to priznaju brodar i trgovci.

U uznemirenom moru života neka vodi čamac tvoj u sigurnu luku – pomoćnica – Marija.

MIJO SRNAK, iz Petrinje, s više vojaka zagovorom B.D.M.B. uteče turskom sužanjstvu god. 1687.

Turci su doživjeli g. 1683. težak poraz kod Beča. Koliko ih nije poginulo, pobjegli su u Madžarsku i naše strane i tamo se borili protiv saveznim vojskama austrijskim i poljskim. Nakon tri godine (1686.) morali su

Mijo Srnak, iz Petrinje, s više vojaka zagovorom B.D.M.B. uteče turskom sužanjstvu god. 1687.

predati glavni grad Madžarske. Pobjednici ih potisnuli do Segedina. G. 1687. potukli su ih hametice kod Horsanya pokraj Mohača, gdje su prije 163 godi-

ne Turci pobijedili i zavladali Ugarskom. Baš u tim vojskama palo je i mnogo naših ljudi u tursko ropstvo. Među drugima nalazio se i Mijo Srnak iz Petrinje te nekoliko njegovih prijatelja. Bacili ih u Sigetu u tamnicu. Zarobljenici su izgubili svaku nadu da se spase. Bili su od Turaka okrutno mučeni; okovani u željezo i strogo paženi nisu mogli ni misliti da pobjegnu. U toj strašnoj nevolji obrate se gorućom molbom k Mariji Bistričkoj. Zavjetovali se da će hodočastiti na Bistricu i da će donesti svaki svoje darove.

–Evo čuda! Željezni okovi otpadnu s ruku i nogu – vrata tamnice sama se otvore i nitko nije znao kada su pobjegli. Iz zahvalnosti otišli su k Mariji na Bistricu da izvrše svoj zavjet.

Neprijatelj duša gleda da u spone grijeha zavede čovjeka – čuvaj se tih okova, a Marija će ti rado priskočiti u pomoć.

Krajiška kuća zagovorom B.D.M.B. požaru oteta god. 1724.

Janko HAZER bio je iz župe sv. Marije Magdalene, kotar križevački. Radio je na polju kad najedanput zagleda nad selom velik dim, a iz njega se dižu k nebu visoki plameni. Ostavio sve na polju i bježi

Krajiška kuća zagovorom B.D.M.B. požaru oteta god. 1724.

kući, da spasi što se spasiti dade. Cijelo selo već je bilo u plamenu. Kako je počelo gorjeti? – Moguće je nastao požar tako da ga je zlobna ruka potaknula ili

se od koje bilo druge nesreće zapalilo – nitko nije znao. Kada je Janko dobježao do sela, vidio je da su već sve kuće oko njegove počele gorjeti i da će u kratko vrijeme i njegova kuća postati žrtvom vatre.

Narod je spasavao kuće i gasio oganj koliko je mogao – mnogo se nije moglo učiniti jer su sve kuće bile od drva građene, a krovovi slamom pokriti. Što je učinio Janko da spasi svoju kuću? Klekne na pod, sklopi ruke i digne ih prema nebu te moli: »Marijo Bistrička, ti mi pomozi, obrani moju siromašnu kućicu.« Požar je uništio sve. Još drugi dan dimilo se iz garišta. Jedva se je poznalo gdje je stajalo selo, samo je kuća Jankova stajala netaknuta. Ni slama na krovu nije se upalila.

Kad oganj strasti bukne u čovjeku, pobijedi je on ako se pouzda u Mariju.

MARKO BANIĆ iz Jasenovca, utopiv se, zagovorom B.D.M.B. oživje godine 1761.

Što je majci i ocu draže na ovom svijetu nego njihovo dijete? Koliko je morala majka pretrpjeti njega radi, koliko neispavanih noći kod svoga djeteta morala je dobra mamica provesti. Otac je radio dan

Marko Banić iz Jasenovca, utopiv se, zagovorom B.D.M.B. oživje godine 1761.

i noć i sa žuljevima na rukama služio kruh da može prehraniti svoju obitelj. Sva njihova sreća bilo im je nevino dijete. Tko bi ih utješio ako bi ga izgubili –

na što takvo nisu smjeli ni misliti. A ipak nemilosrdna smrt učini više puta kraj lijepoj obiteljskoj sreći.

Tako se dogodilo i roditeljima Marka Banića iz Jasenovca. Dječak je u svojoj djetinjskoj bezazlenosti trgao cvijeće nad obalom duboke vode. Okliznuo se i pao u vodu. Nakon dugog vremena počeli ga roditelji tražiti. Strašna misao da je možda pao u vodu potaknula ih je te su ga počeli tražiti uz vodu i našli trag. U neopisivoj boli počnu oboje plakati. Otac ga traži u vodi i nađe ga u dubini. Izvuče ga na kopno – ali dovesti ga svijesti nije više mogao. U toj velikoj žalosti uteče se Mariji Bistričkoj, te Je moli da mu oživi dijete. Majka Božja, koja znade što je majčina ljubav i bol kada izgubi dijete, smiluje se i vrati roditeljima dječaka u život.

Puni radosti, sreće, cijeli svoj život zahvaljivali su Mariji za takvo dobročinstvo.

KATA HERENDIĆ iz Koprivnice nateklu nogu zagovorom B.D.M.B. spasi godine 1762.

Čovjek je najljepši i najplemenitiji stvor Božji. Dobri Bog dao mu je razum da može uščuvati svoje tijelo, te da pazi na njega – a u slučaju bolesti da pomogne sebi onim sredstvima za koja drži da bi mu

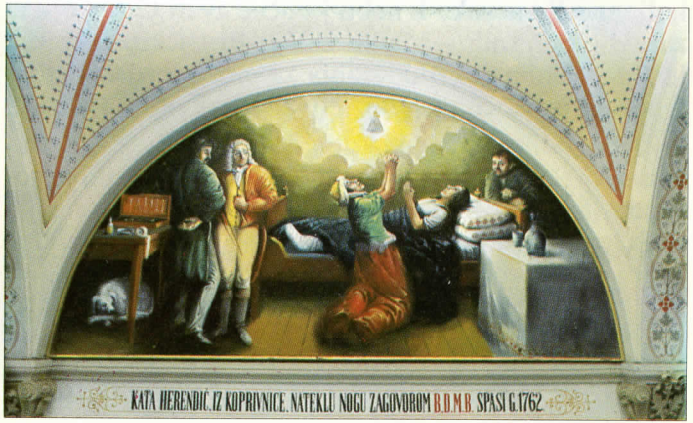

Kata Herendić iz Koprivnice nateklu nogu zagovorom B.D.M.B. spasi godine 1762.

mogla vratiti izgubljeno zdravlje. Više puta dopusti mudri Stvoritelj da u korist spasenja duše svoje oboli čovjek. Hoće da nas iskuša da li smo mu i u bolesti

vjerna i poslušna djeca kao što smo bili za zdravlja. Grešnika u svom velikom milosrđu opomene da je vrijeme da se sjeti Njegovih zapovijedi i da promijeni put svog razvratnog života, te da se opet vrati Njemu, svome nebeskom Ocu.

Kata HERENDIĆ iz Koprivnice bolovala je duže vremena na nozi. Grozne boli morala je djevojka patiti. Pozvali su liječnika. Liječnik je uvidio da tu nema druge pomoći doli da se odreže noga. Kad je čula majka odluku liječnika, baci se sva zdvojna na koljena, digne ruke k nebu i počne zvati Onu koja je zdravlje bolesnih – Majku Božju Bističku. I kćerka je sklopljenim rukama molila za milost ozdravljenja. Obećala je da će posjetiti Njezinu crkvu na Bistrici.

I dogodilo se čudo. Otekla noga koja je ugrožavala život mlade djevojke izliječila se mogućim zagovorom Marije. Liječnik koji je bio spreman oduzeti nogu morao je priznati da je tu bila očevidna pomoć Marijina, što je i sâm potvrdio.

Sretna majka i još sretnija kćerka ispunile su obećani zavjet te otišle na Bistricu, da se tamo zahvale Mariji i dadnu koji dar za njezino svetište.

SOLIMAN i VITELIJA zagovorom B.D.M.B. od razbojnika oslobođeni god.1722.

Đuro SOLIMAN i Vitelija putovali su iz Varaždina u Osijek. Bilo je to 8. listopada godine 1722. Na putu su ih napali razbojnici, koje je vodio vođa Ječmenec, poznat zbog svoje okrutnosti po cijeloj

Soliman i Vitelija zagovorom B.D.M.B. od razbojnika oslobođeni god.1722.

Hrvatskoj. Jedan od razbojnika odapeo je pušku i pogodio Đuru Solimana i ranio mu ruku. Prijatelji su opazili odmah opasnost i utekli se pod zaštitu Majke

Božje Bistričke. Razbojnici počeli ih sabljama i handžarima tući, ali začudo: oštro oružje nije ih ranilo. Napadači su mislili da su se u željeznu odjeću obukli, zato potegnu Solimanu rubac s vrata i zamahnu mačem na njega, da bi mu odsjekli glavu. Ali i sada sablja ne siječe, odskoči, kao da je udarila o kremen.

Nisu toga mogli razumjeti, ali su uvidjeli da mora biti u pomoći putnicima Božja ruka. Ne mogavši im nauditi, puste ih da odu svojim putem sasvim netaknuti, tek konji su putnicima bili ranjeni, ali ipak svi sretno doputovaše do cilja.

Putnici nisu sumnjali da im je Marija pomogla. Pripovijedali su putem o njezinoj zaštiti i dobroti.

MIJO KOS iz Ponikvice, osam godina bolestan, zagovorom B.D.M.B. ozdravi god. 1699.

U Ponikvici živio mladić imenom Mijo Kos, koji je bio već dulje vremena teško bolestan. Padao je na tlo, škrgutao zubima te buncao nerazumljive riječi. Siromačka su žalili svi, ali pomoći mu nije mogao

Mijo Kos iz Ponikvice, osam godina bolestan, zagovorom B.D.M.B. ozdravi god. 1699.

nitko. Mnogo liječnika liječilo ga je, ali nijedan ga nije mogao izliječiti. Otac njegov bio je veoma žalostan, kao da sâm pati od iste bolesti. Sa sinom je

trpio, ali od ljudi nije mogao nikakve utjehe dobiti. U velikoj nevolji obrati se na Mariji Bistričku, jer samo Ona može još pomoći – samo ako je volja Božja. Počeo je za svoga sina pobožno moliti. I Marija, koja nikoga ne ostavlja u nevolji, izmoli za njegova nesretnog sina potpuno ozdravljenje. Otac i sin hodočastili su k Mariji u Bistru, te pokazali kako je istinito ozdravio sin pred gospodinom župnikom iz Bistre.

Ako nigdje pomoći ne nađeš – u Mariji ćeš je naći.

Putnik iz Ivanića, prestrašen utvarama, po zagovoru B.D.M.B. umiri se god. 1690.

Sveti Petar kaže da sotona hoda okolo i traži koga bi proždro. Čovjeku kome je naznačena vječna sreća zavidan je te kuša na različite načine da ga zavede na grijeh i da mu tako upropasti dušu za vječnost.

Putnik iz Ivanića, prestrašen utvarama, po zagovoru B.D.M.B. umiri se god. 1690.

Išao je neki čovjek iz Ivanića u noći kući. Na putu ga nenadano napadnu zli dusi u obličju različitih zvijeri: vukova, medvjedova, mačaka, pasa, sablasti

i drugih strašila. Počeo je bježati koliko su ga god mogle noge nositi, ali zvjeradi i sablastima nikako nije mogao pobjeći, i što više je brzao, to su se više sablasti množile te ga sprečavale na putu. Strava ga je obuzela. A put mu preprečivale još i druge sablasti tako da se nije maknuti mogao. Kamo da se obrati u ovoj velikoj opasnosti? Nikoga nije bilo blizu da ga pozove u pomoć. Ali na sreću sjeti se velike Pomoćnice, Marije Bistričke. Padne na koljena te počne zvati Njezino presveto Ime u pomoć. Kao da bi trenuo, prikaže se Njezin kip u veliku sjaju. U onom trenutku iščeznu sve sablasti.

Putnik je još uvijek klečao, jer nije mogao dosta da se zahvali predobroj Pomoćnici.

Otišao je k Mariji na Bistru, da se i u njezinu svetom hramu zahvali na velikoj pomoći.

IVAN GJURIĆ iz Grede zagovorom B.D.M.B. iz turske tamnice oslobođen god. 1689.

Bilo je to u ono vrijeme kada su Turci još uvijek gospodarili u našim stranama sve do godine 1797., dok nisu izugubli zadnju bitku. Često je mnogi, ne sluteći zla, išao po svome poslu te pao u njihovo rop-

Ivan Gjurić iz Grede zagovorom B.D.M.B. iz turske tamnice oslobođen god. 1689.

stvo. Isto se dogodilo Ivanu Gjuriću. Bacili su ga u groznu i smrdljivu tamnicu, te ga okovahu u teško željezo, da nije nikamo mogao. Da pobjegne, nije

smio ni pomisliti. Razmatrao je svoj žalostan položaj i počeo očajavati – mislio je da neće vidjeti nikada više svoj mili zavičaj. U tome razmatranju sjeti se mnogih milosti koje dijeli svojim vjernima Majka Božja na Bistri. Suznim očima i iz dubine duše svoje počne uzdisati k Mariji, digne okovane ruke, koje su od lanaca bile oglodane do kostiju, te se pomoli Majci Božjoj Bistričkoj: »O Marijo, koja si izbavila cijelo čovječanstvo iz ropstva sotone, Ti me spasi iz turskog ropstva. Ne dopusti da ovdje u ovoj tamnici umrem, nego da barem još jedanput vidim tvoj milosni obraz na Bistri, te da Ti se tamo i zahvalim.«

Te riječi imale su takvu moć da su okovi sami od sebe pali s ruku na čudovit način. Bez ikakvih poteškoća izašao je Gjurić iz zatvora i došao sretno kući. Zavjet što ga je učinio nije zaboravio. Hodočastio je k Mariji na Bistricu te se tamo dostojno zahvalio za izvanrednu milost.

Gjurić je taj događaj potvrdio prisegom pred svjedocima.

TVRDJA ZRIN od turskoga opsjedanja zagovorom B.D.M.B. oslobođena god. 1738.

Godine 1697. bili su Turci pobijeđeni i morali su se povući natrag preko Dunava, ali svejedno su više puta upadali u naše strane da se osvete kršćanima za teške poraze koje su u zadnje vrijeme pretrpjeli.

Tvrdja Zrin od turskoga opsjedanja zagovorom B.D.M.B. oslobođena god. 1738.

Tako su počeli opsjedati tvrdju Zrin. Četiri dana i noći jurišali su neprestrance na grad. Sa sviju strana napadali su i kušali osvojiti kulu. Hrabri junaci branili se, ali se nisu nadali tako silnu napadu. Stanov-

nici grada već su očajavali i sumnjali da bi mogli izdržati tursku navalu, jer se nisu nadali ni od koga pomoći. Odlučili su da će se na milost ili nemilost predati turskoj vojsci. Hrabri junaci, branitelji, nisu htjeli na to pristati. Zaključili su da će se braniti do posljednje kapi krvi. Na umu im je bilo kako je slatko umrijeti za svetu vjeru i domovinu. Ali dugo se nisu mogli braniti. Sile su im malaksale. Bolest i nestašica hrane kosila je njihove bojne redove. Utekli su se zato velikim ufanjem Majci Božjoj Bistričkoj, jer Ona jedina može obraniti svoje vjerne sinove. Za tili čas obuzelo je junake neopisivo junaštvo, otvorili su gradska vrata, spustili most preko rječice te započeli boj s ljutim dušmaninom na otvorenom polju i potjerali turske vojnike u bijeg.

Takvu laku pobjedu mogli su samo uz pomoć Marije izvojevati.

Došli su junaci i na Bistru, te tamo jednoglasno potvrdili da ih je Marija spasila turske navale i turskog ropstva.

Oltar s čudotvornim kipom B.D.M.B. od požara 15. kolovoza god. 1880. milošću Božjom spasen

U kobnoj noći godine 1880. nakon Velike Gospe buknula je u crkvi vatra. Da li se zapalila zbog neopreznosti hodočasnika ili kojom drugom nesrećom, ne zna se još. Vatra je počela kod oltara sv.

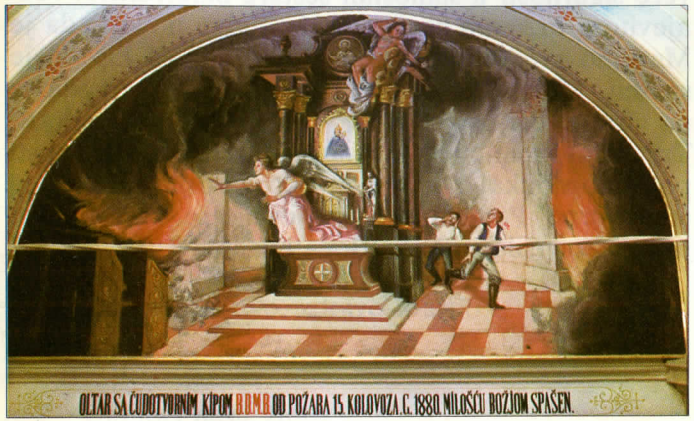

Oltar s čudotvornim kipom B.D.M.B. od požara 15. kolovoza god. 1880. milošću Božjom spasen

Ane. Tako se brzo širila da su uskoro već tri oltara izgorjela, dok je svijet na glas zvona trčao gasiti. Velik plamen lizao je na sve strane. Od gustog dima

glavni se oltar nije vidio – a što se dogodilo s čudotvornim kipom Marije? Tri oltara bila su već u pepeo pretvorena, ostali su bili u ognju. Prozori su od vrućine popucali.
Orgulje i propovjedaonica izgorjeli su. I kada je silni plamen obuhvatio cio hram Božji, glavni je žrtvenik s kipom Bogorodice ipak ostao netaknut. Vatra se nije osmjelila do prijestolja Majke Isusove.

Kada je bila vatra ugašena, prenijeli su kip radi veće sigurnosti u samostan sestara milosrdnica. Munjevitom brzinom raznesena je čudna novost: da je Marijino svetište od požara uništeno, ali kip da je spasen. Mnoštvo naroda skupilo se na Bistri, da se na vlastite oči osvjedoči o velikoj Marijinoj milosti. Treći dan prenijeli su kip natrag u crkvu u nazočnosti pobožnog puka, kojemu je oko zarosilo na pogled čudotvorne Pomoćnice. Zapjevala se svečana sv. misa te završila s »Tebe Boga hvalimo«.

POBOŽNOSTI MAJCI BOŽJOJ BISTRIČKOJ

Pjesma u čast Majke Božje Bistričke

Pri dolasku:

Majko Božja Bistrička
– Moli se za nas.
Mi smo Tvoji putnici
– Blagoslovi nas.

Pripjev I:

Mi ti ruke pružamo
Srcem Te pozdravljamo
Zdravo, zdravo, zdravo Marijo.

Pripjev II:

Umnoži našu vjeru
Učvrsti ufanje
Povrati mila Majčice
Sve izgubljene.

Pri odlasku:

Majko Božja Bistrička
– Moli se za nas.
S Tobom nam se rastati
– Žalostan je čas.

Pripjev:
Mi Ti ruke pružamo.
Srcem Te pozdravljamo.
Zbogom, zbogom,
zbogom Marijo.

Molitva Majci Božjoj Bističkoj

Majko Božja Bistrička! Ti si u svojoj majčinskoj dobroti odabrala u našem Hrvatskom zagorju mjesto koje se po Tebi zove Marija Bistrica. Tu se časti Tvoj čudotvorni lik. Tu je Tvoje svetište, u kojem svoju djecu obasipaš svojim milostima. Tu liječiš duhovne i tjelesne rane zemaljskih patnika i ispunjaš želje onih koji se pouzdano k Tebi utječu. Ti poznaješ sve moje duševne i tjelesne potrebe. K Tebi kao Božjoj i svojoj Majci odlučio sam doći, da Ti otvorim svoje srce i izrazim svoje želje. Ti me, Isusova i moja Majko, koja u svojoj dobroti nikada nikoga nisi od sebe odbila, milostivo saslušaj i usliši. Amen.

SADRŽAJ

KRATKA POVIJEST SVETIŠTA
MAJKE BOŽJE BISTRIČKE
NA NATPISIMA U CINTORU 5

FRESKE O ČUDESIMA MAJKE BOŽJE
U CINTORU I NJIHOV AUTOR 13

POBOŽNOSTI MAJCI BOŽJOJ BISTRIČKOJ 57

Josep Cruz 1986.